

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po posti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLVII.

V Ljubljani, 14. kimovca 1894.

List 37.

Pripogovanje kolen pred najsvetejšim Zakramentom.

In nomine Jesu omne genu flectatur.
coelestium, terrestrium et infernorum.
Phil. 2, 10.

Kdor doseže čast, da ga kralj povabi, mora se ravnati po točno določenem dvornem obredu (ceremonielu). Da take šege spolnujejo podložni, postavljen je visok dostojanstvenik, obredničar. Jezus Kristus v najsvetejšem zakramentu, on rex immortalis et invisibilis (kralj neumerjoči in nevidni), pusti vsak čas vse brez razločka k avdijenci. Čeprav je pri tem neskončno ponižen in prijazen, vendar zahteva tudi, da se spolnuje neki obred. Če kdo stopi pred zemeljskega kralja, priklanja se mu enekrat globoko, in to je dovolj. Nikakor dovolj pa bi ne bilo tudi najglobokeje se priklonti, ko stopiš pred sveto Rešnje Telo; zakaj tu je Kralj kraljev, Božje veličanstvo, katero smo dolžni moliti: tu je naš najvišji, nemejani Gospod, ki z vsem našim bitjem lahko dela kakor mu je ljubo; tu je neskončno sveti Bog, ki se poniža bivati med nami grešniki, in nam dovoljuje, da se mu smemo bližati. Kdor se tega prav dobro zaveda, godilo se mu bo pred tabernakeljem, kakor sv. Petru po bogatem ribjem lovu, ki je svest si svoje grešnosti in ničnosti pred Gospoda padel na kolena in zaklical: „Exi a me, homo peccator sum Domine!“ — Pojdi od mene, Gospod, jaz sem grešen človek! (Luk. 5, 8.)

Mi duhovni smo ne gledé na vse druge ozire do sv. Evharistije (presv. R. Telesa) tudi obredničarji našega nebeškega Kralja v presv. Zakramentu. Nam je v skerb izročen tu veljavni obred, ki med drugimi ukazuje pripogovanje

kolen. Ni dovolj, da se vselej pred tabernakljem, v katerem je shranjeno presv. Rešnje Telo, sami pripogujemo s koleno, kakor veleva sv. Cerkev; moramo tudi z vso gorečnostjo in stanovitnostjo na to tišati, da vsi nam izročeni verniki brez razločka, ženske in moški, odraščeni in otroci, visoki in nizki, s kolonom se pripognejo do tal, kolikorkrat gredo mimo tabernakeljna. „In nomine Jesu omne genu flectatur!“ V imenu Jezusovem naj se pripogne vsako koleno!

Pripogovanje in poklekovanje ni izločno kerščanski obred, marveč je tako staro in splošno, kakor človeštvo. Sme se imenovati zakon (postava) človeštva, pa vsega stvarstva. Kakor se še ni našlo ljudstvo brez vere, tako tudi ne brez poklekovanja (pripogovanja). Kdor ni poklekoval ali ne poklekuj pred pravim Bogom, delal je, ali dela to pred kakim malikom ali celo pred satanom. Tudi kerščanska vera ni mogla za notranje dejanje molitve predpisati krepkejšega znamenja od poklekovanja. „Genuflexio in rubricis praescribitur, quia est actus suus adorationis, humiliationis et submissionis, qui Missae Sacrificio officioque divino maxime convenit, ut homo Deum adoret, vilitatem suam agnoscendo, seque quodammodo in nihilum redigendo ante divinam maiestatem non tantum spiritu sed et toto corpore, non dictis tantum sed et facto. (De Herdt. I. n. 120.)

Če se pogan čuti nehoté primoranega na kolena pasti pred svojim malikom, če brezbožni novi pogan celo pred satanom pripoguje koleno, ali naj bi se kristjan, bodisi ktereга koli stanu in spola, smel braniti, svoje koleno pripogniti pred Jezusom v najsvetejšem Zakramentu in zadovoljen biti s samim priklonom?

Sv. Cerkev se je gledé na to izjavila jasno in določno. V neki kolegijadni cerkvi na Španjskem so se kanoniki ob svojih procesijah po cerkvi samo priklanjali gredoč mimo altolja presv. R. T., in so grajala nekega sobrata, ki je zmirom poklekoval, mesto se priklanjal, radi opuščanja (preziravanja) starodavne navade. Ta pa se je vsled tega obernal na S. Rit. Congr. in je prejel z dne 14. dec. 1602 sledeči odlok: „Non solum non licere canonicis, qui non genuflectunt ante Ss. Sacramentum, mulctare eos qui genuflectunt: quin potius ipsi non genuflectentes ab illis qui genuflectunt mulctandi essent, cum omnes fideles ante Ss. Sacramentum transeuntes genuflectere teneantur.“

Ta odlok bo sicer kmalu že 300 let star, pa ima danes še isto vrednost in veljavo, kakor takrat. Isto je monsignor-u Gaume-u, ki je objavil nek spis „La genuflexion au XIX siècle“, sporočil neposrednje v Rim z opazko: „C' est à Messieurs les curés et catéchistes de faire connaître la loi aux fideles.“¹⁾

Tu se gre torej za cerkveno postavo (la loi), za vestno dolžnost (teneantur). Ta dolžnost se ne tiče le duhovnikov, marveč enako tudi laikov (neduhovnikov), ženskih enako kakor moških — omnes fideles.

Ko se je tedaj najvišje cerkveno razsodišče tako kratko in nedvomljivo izjavilo, ali je potem še mogoče vprašanje, je li dostojno, da se ženstvo priklanja, ali da se pripoguje?

Sicer pa ko Cerkev predpisuje priklanjanje (genuflexio), zahteva vedno le ono, ki sega do tal. Zakaj cerkev razločuje sicer med priklonom (inclinatio) in priklonom, nikdar pa ne med pripogibom (genuflexio) in pripogibom; so sicer razni prikloni, toda le en pripogib. Vsako drugo pripogovanje, pri katerem se koleno le malo pripogne, je necerkveno, nelepo, je znamenje premalega, nedostnega spoštovanja, je brezpomembno, neznačilno kretanje (gibanje), nevredno božjega veličanstva. Za take nepomenljive priklone (upoge, pocince) se podajo brez pomislika tudi protestantje, če slučajno pridejo v katoliško cerkev in n. pr. gredo s katoliki okrog velikega altolja k darovanju, — pri kaki zadušnici. Ali zdi se mi, kakor da bi se hotelo s takim pocincem vsaj implicite (vsebinsko) tajiti pričujočnost J. Kr. in njegovo božanstvo?

Tudi iz novejšje dobe se lahko navede polnočni dokaz, da je dolžnost vseh vernikov obojega spola, se pripogniti pred najsvetejšim Zakramentom. Gaume je predložil prvi izvod svojega prej omenjenega spisa o pripogovanju sv. očetu

papežu Piju IX. O tej priliki se je svetemu Očetu tudi predložila prošnja, naj bi v priporočilo pripogovanja med verniki dodelil za isto kak odpustek. Ni se dvomilo, da se usliši prošnja, podperta z visoke strani. Vendar pa je Pij IX, ki je z odpustki obdaril znamenje sv. križa in rabo blagoslovljene vode, odrekel za pripogovanje kak odpustek. Zakaj? Pripogovanje ni kaka stvar, ki se prepušča naši poljubnosti, da bi je torej po svoji volji lahko storili ali opustili, marveč je vestna dolžnost — omnes fideles genuflectere tenentur. Za izpolnovanje dolžnostnega opravila, kakor n. pr. za obslužbo sv. maše ob nedeljah in praznikih, sv. cerkev še ni nikdar podelila kak odpustek. Sv. Oče pa je pristavil svoji oporeki besede: „Povejte vendar, da naj ne prenehajo spovedniki, pridigarji, kateheti in duhovni pastirji opozarjati, naj isti neprenehoma to gledajo, da se verniki brez izjeme „fout le monde“ s kolenom pripogujejo.“

Kje so pri nas Slovencih, na južnem Nemškem in morebiti še drugod lajiki, kje zlasti ženske, ki se pred tabernakeljem do tal pripogibajo, kakor veva sv. cerkev? Vidiijo se — izimši samostane — skoraj le samo prikloni, kakoršni se delajo svojim verstnikom, kadar se jim vošči „dobro jutro“; vidiijo se skoro le upogi, pocinci, četertni ali k večemu polovični pripogljaji, častitke (reverence), ki se sicer podajo za kak malikovalski tempelj, ne pa za tempelj pravega Boga, pred katerim nebeški knezi leže na svojih obrazih. Zdi se, kakor da bi nikdo ne imel slutnje o cerkveni zapovedi — omnes fideles genuflectere tenentur.

(Konec sledi.)

Otrok Previdnosti

ali

vijolica priserčne hvaležnosti

na grob mojega rednika slavnega spomina, papeža Pija IX.

VIII.

Zopet na Tirolskem. V Španiji.

Iz Cannes-a pisal sem ljubljenu sobratu dr. Mitterruznerju, da mi priporočajo zdravniki spremembo obnebjja. Kam pa se naj vendar podam? „Iz Francoskega sem izgnan; v Italijo ne smem, ker sem se odtegnil vojaški dolžnosti.“ Odgovor glasil se je tako, kakor sem ga pričakoval: „Pridite k nam; na Tirolskem je čist in zdrav zrak; z odpertimi rokami vas bomo tukaj sprejeli.“ Moji predstojniki dali so mi v to dovoljenje in sredi malega serpana videl sem že svoje ljubljeno zavetišče, Neustift (pri Msr. dr. Mitterruznerji). V kratkem času sem vidno okreval, in vzbudila se je v meni želja videti še nekatere druge avguštinarske samostane na Avstrijskem. Dr. Mitterruzner ponudil se mi je za spremljevalca, ker so se ravno pričele počitnice. Popotvala sva iz

¹⁾ Gaume, la genuflexion. Appendice.

Franciškovske terdnjave (Franzensfeste) skozi Bistriško dolino, Koroško, Štajersko, nižje- in gornje-Avstrijsko, Solnograško. Inomost — Franciškovske terdnjavo in porabila zato skoraj 4 tedne. Več dni ustavila sva se le v Gradcu, na Dunaju, v samostanu „Sv. Florijan“ in v Inomostu. Gradec bil je nama najbolj všeč. Živel je namreč tu jeden izmed najplemenitiših mož našega časa, gosp. „vodja Salezij Prugger“.¹⁾ redovni korar samostana Vora, mnogoletni prijatelj Mitterrutznerjev. Gospod „Salezij“ je o našem prihodu zvedel ter hitro stvar naznanil prevzvišenemu knezoškofu dr. Janezu Zwerger-ju. Prevzvišeni je nato zahteval, da morata oba popotnika stanovati v njegovi palači, tudi tedaj, ako bi sam zaradi kakega določnega obiskovanja ne bil doma. Njegov kancelar msgr. Missija (od l. 1884 ljubljanski knezoškof), ki tudi ondi stanuje, ju bode že sprejel. Tako se je tudi zgodilo. V Gradcu bila sva štiri preprijetne dni. Gosp. vodja Prugger naju je večkrat obiskal in midva njega. Pri njem spoznal sem več izvrstnih mož: velikega zgodovinarja Weiss-a,²⁾ kanonika Fuchs-a in Worma, brata Karlon-a, Pruggerjevega naslednika, vodja Alojzija Zeyringer-ja, in dr. — Rada bi bila tudi obiskala korarski samostan Vora. Vendar dolga pot, ki se je morala večinoma na vozu opraviti, in moje od popotvanja oslabele zdravje tega ni pripuščalo. Odpotovala sva tedaj, ko sva se od vseh in prav posebno od preljubelnjivega g. sobrata Salezija prijazno poslovila, z železnico na Dunaj, kjer so nas očetje redemptoristi pri Marijinih stopnicah prav gostoljubno sprejeli: preč. provincijal. o. Kassewalder, bil je Tirolec ter se je v Briksnu učil. V štirih dneh tamošnjega bivanja ogledala sva si najvažnije dele mesta, obiskala tudi papeževega nuncija msgr. Vannuttelli-ja in nekega dne prelepi korarski samostan Klosterneuburg.

V nadaljnjem popotvanju pozdravila sva v Št. Hipolitu izvrstnega msgr. Antona Erdinger-ja, vodja duhovnega semenišča in življenjepisca velikega zborovega tajnika msgr. Fessler-ja. Na neko od tod v Št. Florijan poslan listnico poslal nam je preč. g. prelat Ferdinand Moser svoj voz na postajo Anizo. Naš sprejem v tem velikanskem in lepo vremenem samostanu ni mogel biti sijajniši in prijazniši. Mislila sva tri dni tu ostati; vendar so nas prisilili in ostala sva šest dni tu, ki so pa bili sami slovesni dnevi. Z ginjenim in hvaležnim srcem spominjam se, in kar gotovo vem, spominja se tudi moj g. sopotnik na bivanje v samostanu „Št. Florijan.“ Sedmi dan zjutraj dal naju je preč. g. prelat peljati v svojem vozu v Linc. Tam obiskala sva prevzviš. škofa Franciška Jožefa. Zelo prijazno naju je sprejel, povabil k obedu in ker sva še tisti dan hotela dospeti v Solnograd, dal s svojim vozom peljati na kolodvor. Na solnograškem kolodvoru pričakoval naju je msgr. Zimmermann, vodja „Borromäum-a.“ Bil je z vodjem Mitterrutznerjem že več let znan; kajti dokler njegova učna naprava še ni imela pravice javnosti, pošiljal je gosp. vodja večkrat učence višjih razredov

¹⁾ Prugger bil je takrat umirovljen vodja naprave za mutce v Gradcu, in bolehen — gotovo zavoljo prevelikega dela pri mutcih. Umerl je 18. prosinca 1887. Njemu postavil je sloveči zgodovinar dr. Janez K. Weiss neminljiv spominek v spisu: „Vodja mutcev Salezij Prugger.“ Življenjepis iz Štajerskega. Gradec. Štajersko. 1887.

²⁾ Obiskala sva ga pozneje na njegovem ne daleč od Gradca ležečem gradu.

v briksensko gimnazijo, da so napravili tam maturitetno skušnjo. Po kratkem tukajšnjem bivanju odrihnila sva v Inomost. Tam stanovala sva pri nekdanjem součencu in prijatelju mojega sopotnika, pri Otmaru Purtscher-ju, zelo ljubeznjivem, skušenem in jezikovno zelo izobraženem gospodu. Tri dni ostala sva pri tej zelo blagi družini.

Po svoji vernitvi iz tega popotvanja ostal sem zopet v samostanu ter napravljaj manjše izlete v bližnje župnije, ktere so oskerbovali kanoniki iz Neustifta. Moje zdravje se je pač zboljšalo, vendar še ne popolnoma. — Sredi novembra dobil sem od svojih višjih povelje, da naj se podam v S. Fernando (v provinciji Cadiz v Andaluziji na Španjskem), kjer je pripravila ljuba Previdnost zavetišče nam begunom iz Francije. Nj. veličanstvo, kardinal Simeoni, titular naše cerkve S. Pietro in Vincolis, prosil je bil prevzviš. Cadizškega škofa, msgr. Catalá iz Albosa, naj sprejme nekaj kanonikov v svojo škofijo. Prošnja bila je uslišana; dva kanonika, Barsotti (kot prijor) in Donzella, bila sta naprej poslana, nekaj družih in jaz smo jima sledili. Dobili smo v S. Fernando (pri Xerez de la Fontera) mali samostanček, kterege so nam prepustili starikasti Sennoras de Landa pri neki majhni cerkvi — Vel. Šmarna. Tam učil sem se španjskega jezika ter sem tudi kmalu pričel v njem pridigovati. Čez leto dni preselili smo se v Chiclano (tudi na južnem Španjskem) v stari avguštinski samostan t. j. v majhni del njegov in sicer v najet, vstanovili tam šolo ter sprejeli nekaj novincev. Pa tudi prostor ni bil za naselbino pripraven; zatorej mi je prijor Barsotti ukazal, naj prehodim Španijo ter poiščem ugodniši kraj za samostan. Po petmesečnem popotvanju, na katerem sem moral razun boleznih še mnogo drugih sitnosti in težav prestati, posrečilo se mi je na severu Španije. Prevz. škof Viktorije ponudil nam je deško semenišče v Onnate, v deželi Baskov, v provinciji Guipúzcoa. Preselili smo se tje ter pričeli podučevati. Podučeval sem pet let modroslovje in druge predmete. Oglasilo se je zopet nekaj novincev; semenišče ni bilo naša lastnina, zato mislili smo na to, da si sozidamo lastno hišo in tudi cerkev; manjkalo pa nam je pripomočkov. Moji predstojniki in sobratje so želeli, da naj v ta namen napravim zbirko v Španiji in sicer najprvo po baskiških provincijah. Pridigati in nabirati bila je tedaj moja naloga celih pet let! Da tudi pobožnim Baskom pridigam v njih materinščini ter slušam njih spovedi, učil sem se njih zelo težavnega jezika. Po mnogih velikih mestih, občinah in vaseh španjskih sem pridigal ter nabiral, da to sv. delo dokončam, ktero smo s 25timi franki pričeli. Nekoliko nabral sem tudi po Francoskem. Velike doneske za „Cerkev Jezusovega Serca“ poslal nam je tudi gosp. dr. Mitterrutzner iz Briksna; sprosil jih je na Gornje-Avstrijskem, pri neki kneževski rodovini na Virtemberškem in po Tirolskem. V Španiji nadlegoval sem vse, bogatine in reveže; celo pobožna kraljica Marija Kristina Avstrijska in kraljevska družina darovali so blizo 4000 frankov. Po gostilnah, kopališčih, po ravini in po hribih sem vse obtekel, da kaj pridobim. Pri tem sem vedno mnogo terpel, včasih sem mogel komaj malo juhe ali mleka zavžiti tako, da sem bil predmet občnega pomilovanja; vendar božje Serce Jezusovo bilo je moja moč in moja tolažba. Vse to bilo je za me prav dobro, da se priučim ponižnosti

in poterpežljivosti; moje geslo bile so vedno Jobove besede: Sit Nomen Domini benedictum! (Gospodovo ime naj bo češčeno!), posebno, kedar so me slabo sprejeli ali me očitno obrekovali po časnikih, kar se je večkrat zgodilo.

Hiša je dozidana in tudi plačana; „Cerkev Jezusovega Serca“, ki ima tri ladije je gotova¹⁾, tako da se je 5. vinotoka 1891 mogel posvetiti njen veliki oltar. Stroški seveda še niso vsi poravnani, pa ljubitelji Jezusovega Serca bodo tudi še za to našli pomoč. (Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Dobrova je tako rekoč vedno bolj priljubljena božja pot. Ves čas od Vel. Šmarna dalje polno ljudstva hodi v množicah po Mariji Dobrovski od Boga pomoči prositi, kakor tudi obljubljeni hvalo opravljati za prejete milosti. Posebno veliko ljudstva je bilo angeljsko nedeljo ves ljubi dan; po vsih krajih in potih so stali vozovi, ki so romarje dovaževali in odvaževali. O Marija Dobrovska, prosi za slovensko ljudstvo, posebno za mladino našo, priprosto in šolsko, da bi bila obvarovana pred napakami, ktere toliko mladih ljudi nesrečnih stori.

Verhpolje pri Moravčah. (Sprejem novega č. g. dušnega pastirja.) Ko se je raznesel med Verhpoljčani glas, da dobé novega gospoda, namreč zagorskega kaplana č. g. Frančiška Hierša, jelo se je vse gibati in delati na to, da kolikor mogoče, se s častjo sprejme duhovni pastir, po katerem je vse hrepenelo. In res, verlo so se sponesli Verhpoljčani in sprejem imenovati smemo prav častitljiv. Okolo treh popoldne, 4. tega mesca, dospel je novi Verhpoljski gospod v družbi preč. moravškega g. dekana in petero drugih gg. tovarišev v prijazni Tústan, prvo vas svoje duhovnije. Z obeh strani ceste pozdravili so ga topiči, pri kaj ukusno napravljenem slavoloku, katerega je obdajalo več mlajev, olepotičenih z zastavami; prav v sredi te vasi pa je bil nagovorjen po ondašnjem posestniku L. P. V kratkih, a jedernatih besedah dal je duška občnemu veselju in sklenil z željo, da bi bili vsi, novi gospod in njegove ovčice, deležni kedaj večne radosti gori nad zvezdami. Prijazno je odzdravil gospod in se odpeljal naprej proti Verhpolju. Tu je serčno zaželjenemu naproti blestel visoki zvonik ves v zastavah in troje slavolokov s primernimi napisi. V pričo množice ljudstva, nekaj belo oblečenih deklic bil je pričakan in sprejel je cerkvene ključke. Vidno ginjen šel je potem v cerkev sv. Petra in Pavla, vso ozališano in razsvitljeno, med množico ljudstva in mičnim priterkavanjem in pokanjem topičev, priporočit se Vsemogočnemu. Bog daj, da bi novi gosp. dušni pastir preživel mnogo srečnih lét na mirnem in prijaznem Verhpolju, v svoj in udanega in dobrega ljudstva blagor. Res, blago je to ljudstvo; vsaj je tudi s tem sprejemom pokazalo, da tli, hočem reči, plamení mu v serci ljubezen do sv. vere, ljubezen do nje označevalcev.

Prijatelj „Danice.“

Iz Idrije. Nič veselega ni poročati iz Idrije. Koncem mesca aprila zapustila nas je vročinska bolezen, katera je odraščene ljudi neusmiljeno kosila. Početkom junija pojavila pa se je nova nalezljiva

holezen davica, združena s škerlatico. Bralo se je, kako ravno ti bolezní v drugih krajih gospodujete; iz Idrije se sicer ni poročalo, ali bolezní razgrajale ste tukaj morda še hujše nego drugod. — V pondeljek, 27. avgusta, je bila učenka IV. razreda, Alojzija Pišlar še popolno zdrava; v noči na torek jo počne kerč lomiti, na večer bila je mrtva; toraj v 24. urah zdrava in mrtva. — Zelo pridna, skromna in pobožna bila je 18letna Jerica Rupnik. Res, da ni bila orjaškega zdravja, a da bode tako hitro sklenila, se ne bi bil nihče nadjal. — V četrtek, 30. avgusta, si je dopoldne še krilo šivala. Na opomin, naj se ne trudi preveč, je odgovorila: Moram ga dogotoviti, ker jutri bodem umerla, in to novo krilo hočem seboj v grob vzeti. Vsakdo je mislil, da se šali; le ona je verovala terdno, da bode res umerla drugi dan; njena slutnja se je vresničila, v petek zjutraj ob treh izdihnila je svojo blago dušo. Mladenčci, udje katoliške delavske družbe, so jo prelepo spremili k večnemu počitku v soboto 1. t. m. — Redni šolski pouk bi se imel pričeti že početkom tega mesca, radi bolezní so počitnice podaljšane za 14 dni, kakor se kaže jih bode treba še podaljšati, ker bolezen nikakor še ne pojenjuje. („Slov.“)

Z Dunaja. (Prostomišljak in sodba Božja.)

Nahajajo se, kakor je znano, dogodki, ki zbudé v bralcu ali poslušalcu posebno pozornost, dogodki, ki izzivajo zares naše občudovanje ter nas nehoté napravijo in napotijo k premišljevanju o njih vzrokih. Mnogokrat so zmožni človeka prepresti in spreobertiti, ga navoditi na misli, katerih do sedaj morebiti še nikoli ni imel, da, celo zmožni so, serce in mišljenje človekovo vkleniti v spono ter vpljivati na njegov prihodnji razvoj. Kolikokrat se je na pr. že zgodilo, da je koga, ki celo svoje življenje ni maral za Boga ter se za njega prav nič ni zmenil, ki morebiti več lét ni molil ali pa ni obiskoval službe božje, presunil in presenetil kak dogodek, kaka žalostna smert ali nesreča tako, da je vsled tega spoznal brezdnó, ob katerem je dosedaj hodil, ter pričel čisto drugo življenje v svoj časní in večni blagor. Kolikokrat nagla smert očeta, matere, kakega ljubega sorodnika ali prijatelja prebudí človeka iz duševnega spanja! In kako raznoverstne, kako občudovanja vredne in celo čudežne so večkrat razmere v takih slučajih! „Oh, to je res prav čudno,“ pravijo večkrat ljudje, „tu vidi se prav očitno skrivnostna previdnost Božja!“ In marsikteri, ki to sliši ter ima še kako iskrico vere in strahu Božjega v sebi, se ponižno spreoberne ter tiho reče: „Ó Gospod, bodi mi, revnemu grešniku, milostljiv in odpusti mi grehe, predno me pokličeš pred sodnji stol!“ Tako hočemo tudi iz naslednje nesreče koristen nauk posneti ter svoje delovanje po njem vravnati.

Dva prijatelja, ki sta služila dvanajst lét v nekem od domačije zelo oddaljenem mestu, sklenila sta, zopet enkrat domov se peljati ter obiskati stariše in znance. Robo poslala sta po pošti naprej, sama pa sta kot popotnika hodila peš celo pot. Bila sta le še tri ure od domovja, po katerem sta že močno hrepenela, ter v daljavi z višave že vidila zvonike rojstnega mesta, ko sta dospela na križpot, na katerem je stal daleč okrog vidni križ. Tukaj sta prejšnja leta vozeč se s stariši vsakrat ostala, ter nekoliko molila k terpečemu Zveličarju, mu ponižno priporočila svoje pota in opravila, ter prosila si

¹⁾ Zidana je v gotiško-mavriškem slogu.

varstva in milosti. — Na tem tako važnem kraju, kjer se jima je zbudilo toliko spominov na prejšnje čase, ostala sta nekoliko, gledala naslonjena na skalo, gorovje in hribovje rojstnega kraja, pripovedovala si različne prigodke iz mlajših lét ter osnovala ob enem tudi načerte za prijetno razveseljevanje v času svojega sedanjega odpusta. Slednjič ločila sta se od mičnega kraja, ter se napravljala dalje. Reče pa starejši: Prijatelj, počakaj še en trenutek! Rad bi tukaj, kjer sem prejšnja leta navadno molil s svojimi ljubimi stariši, tudi danes opravil kratko molitev. Morebiti tako tudi ti z menoj? Pridi prijatelj, gotovo nama ne bo škodovalo! Pa kaj se zgodí?... Liberalni kozel je rogé pokazal, ki so mu na tujem zrasli. — „Kaj, molil boš?“ odverne mu mlajši; „jaz pa ne! mi prostomisleči ne molimo; to ni več navadno in ne podaje se v času napredka in svitlobe; če pa si tako neumen, ostani in moli, kolikor ti drago! Jaz grem med tem naprej; potem pa hitro stopaj, da me kmalu doideš!“ Tako se je res zgodilo. Eden je pokleknil pred sv. križ ter prav goreče in priserčno molil nekaj očenašev in češčensimarij zase in za umerle in živeče svojce, kakor v svojih mlajših letih; drugi pa je žvižgaje šel svojo pot v sanjarstvu vešaste svobode. Revež ni pomislil, da križ, ki ga je zaničeval, je z namnje z m a g e. Kajti, le malo trenutkov, ko je še uni klečal, zasliši strahoten, bridki krič... Urno plane kviško, poljubi deblo sv. križa in hití za tovaršem. A kolik strah, ko vidi tovarša globoko pod cesto boriti se med derečimi valovi! Šel je namreč čisto ob kraju ceste, kar so še stopinje kazale, spodersne mu, in zderčal je kakih petdeset metrov navzdol ter padel v globok gorski potok, ki ga je urno seboj dervil; obderžal se je le nekaj trenutkov verhu vode in najberž ga je tudi strah omamil. Ko je prišel po neki stezi njegov tovarš z dvema poljedelcema, ktera je hitro z bližnjega polja priklical, k ponesrečenemu, našli so hudo razbito truplo med dvema debloma. S trudom so truplo zopet na pol ure oddaljeno cesto spravili in od tam v bližnjo gostilno, od koder je bil čez tri dni pogreb na pokopališče župnijske vasi. Vsa dogodba je napravila velik šum in dolgo časa se je govorilo le samo o tem očitnem strahovanju božjem. Vse je obžalovalo nesrečnega mladega človeka, ter so klicali: Bog se ga usmili! Ljudje, ko je beseda na to nanesla, so naravnost pripoznali, da je tudi tukaj prevzvišena Božja roka, kakor večkrat, segla očitno v življenje ter zadela zaničevavca Božjega, in je pustila čutiti svojo moč, kateri se mora vse klanjati. Veličastnega znamenja sv. križa nobeden nekaznjeno ne zaničuje! Razložek je le, da zadene enega kazen prej, drugoga pa pozneje. Zatorej, dragi bralci in bralke, imejmo to žalostno dogodbo pred očmi in nikoli ne pojdemo mimo svetega križa, da ne bi ga — saj v duhu pozdravili z vso spoštljivostjo in največjo ponižnostjo. Mislimo na to, da je bil nekdanj tudi zaradi naših grehov na Golgati postavljen in je bil Bog in Odrešenik zavoljo nas nanj pribit, zaradi nas je svojo presveto, drago kri prelival ter izdihnil dušo v roke svojega nebeškega Očeta. Bodimo vselej zvesti sv. Križu in ne pozabimo, da zlasti dandanes veliko ljudi, ki so kot neprijatelji vere in sv. Križa živeli, tudi na zadnje umerjô nenadoma in brez križa.

Profesor Jan. Repič.

Iz Jugoslavije. (Resnična in izvirna povest.)
Dva Slovenca, mizarški mojster in njegov pomočnik, obadva uboga sinova sv. očeta Frančiška Serafskega po III. redu njegovem, naložila sta rokodelsko orodje na mali voziček z dvema kolesoma in odšla iz Slovenije čez Hervaško in jugoslavjansko Bosno, kmalo po zavzetju Bosne po avstro-ogerski „okupaciji.“

Vozek z orodjem in nekoliko hrano vozila in vlekla sta sama, na vozoku imela sta čeden omarič, v njem pa lepo razredjenih mnogo blagoslovljenih reči iz Rima, Lorete, Asiza, Padove itd. V sredini omariča postavljena je bila krasna podoba, kip visokosvete Device Marije brez madeža izvirnega greha spočete; ta kip blagoslovili so bili veliki ljubivec in častilec deviške Božje Matere Marije, pokojni sv. oče Pij IX blaženega spomina.

Zbog uboštva nista mogla ustavljati se, krepčati in hraniti se po gostilnah in kerčmah, nego kuhala sta si priprosto in skromno hrano ob cesti v kmetiških hišah, tudi prenočevala po seljaških domovih.

Po vsem dolgem potu dajala sta lepe kerščanske, verno-nravne izgleda in med pogovore z ljudmi vpletala kerščanske, rimo-katoliške, verno-pobožne nauke, opomine, spodbude in oserčevanja; govorila sta pa tudi o potrebnih svetovnih stvaréh in se tudi pošteno pošalila, ako je tako naneslo.

Bila je ono leto velika vročina, prahú polne ceste, daljna pot, trudno in težavno vleči voziček in to ob pijači vode s pičlo hrano. Trudna postajala sta na samotnejih krajih, vzela omarič raz vozička, ga postavilo pod drevo ali med germičevje, odperla vratica in opravila pred tem potujočim svetiščem pobožno svete molitve, osobito sv. rožni venec in redovne molitve.

V težavah, trudu in pomanjkanju bila sta ne navadno vesela in dobre volje; bolj priserčno, vzvišeno in zdatno, nego na svetovnih veseljah, zabavah, potovanjih, predstavah in pri gostijah. Ozir proti nebu, pravi večni nebeški domovini, pogled na cerkev v okolici, kjer biva živi Bog-človek Jezus Kristus skrivnostno, toda istinito in bistveno v presv. Zakramentu oltarja, in na omarič v vozičku sta ju navduševala, tolažila, zbujala in spominjala, da sta vse težave, trude in pomanjkanja zadovoljno in z veseljem prenašala. Tu in tam sta ljudem kaj novega naredila ali starega popravila in tako pridobivali si skromnega živeža za nadaljni pot.

Ni pa to mali trud in pot, hoditi peš in vleči vozek z mnogim rokodelskim orodjem in drugo potrebno pertljago iz Slovenije v Zagreb, od tod skozi veliko Gorico, Lekenik v Sisek, od tod pa v Sunjo in skozi Kostajnico v Bosno, od tam zopet dalje skozi Doberlin, Novi, v Prjedor, od ondot pa na Kozarac, Ivansko, v Banjaluko in to, po hribovju, gričih, ravninah in dolinah, oni čas, ko bile so ceste v Bosni še le pričete, na mnogih krajih morala sta vozek več prenašati, kakor pa peljaje ga vleči.

Ko sta prestopila mejo Bosne, bile so ob potu še večje samotije, še bolj pogosto sta počivala in postavljala omarič pod drevesa in opravljala verne pobožnosti, pevala Marijine sv. pesme, osobito lavrentanske litanije.

Na tem potu v Bosni takrat ni bilo nijedne rimo-kat. cerkve, hiše Božje in tudi ne daleč na okolo; za to sta še večkrat odpirala sv. hramček vozeč ga seboj in iskreno molila Boga, častila in

prosila Marijo Devico za pomilostenje Bosni in narodu v tej nesrečni veliki okrajini, koji so bili čez 400 lét pod krutim turško-mahomedskim gospodvom; molila, prosila in zdihovala za milost Božjo, pomoč presv. Device Marije, sv. Jožefa, angeljev varhov in onih Svetih Božjih, katerih telesni sv. ostanki so v tej okrajini, da bi se kerščanska rimo-kat. vera in Cerkev tu vzvišala, razširila, povečala in vterdila, da bi se cerkve, hiše Božje postavile, kerščanske rimo-kat. raznovrstne dobrodelne naprave vstanovile in kerščanski rimo-katoličanski narod in občine se pomnožile. Na mestih, kjer sta ta dva uboga, pa verna Slovenca malo več postala s kipom visokosvete deviške Božje matere in drugimi blagoslovljenimi stvarmi, ter več časa opravljala sv. molitve in pobožnosti, se je potem za kerščanstvo rimo-katoliško mnogo začelo in storilo in to prav tam, kjer sta želela in se pogovarjala, da bilo bi potrebno in koristno. V bosanski Kostajnici se je rimo-kat. občina toliko namnožila, da bode treba nove župnije in cerkve, sedaj to občino duhovno oskerbljujejo frančiškani iz hervaške Kostajnice. V mestu Novi nastala je mnogoštevilna rimo-kat. občina, nova župnija z novo cerkvijo. V mestu Prjedoru in njegovi okolici bilo je takrat malo katolikov, samo tri bosanske rimo-kat. družine; nastala je potem kerščansko-rimo-kat. občina iz naseljencev, večina Slovencev in Slavenov iz stare Avstrije; postala je nova župnija z malo cerkvico sv. Jožefa, a sedaj se iskreno pripravlja pozidati večjo in dostojnijo cerkev trojedinemu Bogu, Jezusu, Mariji, sv. Jožefu in ubogemu slovenskoslavenskemu narodu; postavila se je svečeniško redovna hiša, mali samostanček, pridobilo se zemljišče za napravo sv. Jožefa. V tej novi prjedorski župniji pridobilo se je tudi veliko zemljišče, ki je vteleseno opatiji Marija-Zvezdi za dobrodelni vstav kerščanske vzgoje, šolstva in vsposobljenja sirotnih dečkov, kjer se bode sčasoma postavil popolni vstav s cerkvijo presv. Device Marije, rožnovenske Kraljice, kjer se bode noč in dan molil Bog, častila Marija Devica in sv. Jožef, kjer se bodejo opravljala mnoga dobra dela i. t. d. (Konec sledi.)

Naši prihodnji Salezijanci.

(Dalje.)

Predno začnem opisovati peto znamenito cerkev, katera je prav za prav zibelka častite družbe Salezijancev, okrog katere se bodo naša daljna poročila več ali manj vselej sukala, naj ob kratkem podam častitim bralcem nekak obrazec celega Turinskega mesta.

Spomini na Turin.

Turin je veliko mesto na zahodnje-zgornjem Laškem. Mesto ima jako prijazno lice, ob južni strani ga opasujejo lepo-zeleni, nekaj visoki hribje, proti severu se razprostira široka planjava, čez katero se vidijo švicarki snežniki, ki se še više ponosno v zrak vzdigujejo, kakor naše kamniške planine. Mesto je razdeljeno v mnogo četertmestij, ter bogato obsejano z lepimi vertovi in nasadi, kar mestu daje posebno lepoto in pospešuje zdravstveno stanje. Skozi celo mesto pa se vije sreberno-belo se leskeča reka Pad, ki izvira v pijemonteških gorah in se izliva v adrijansko morje. Ceste in ulice so jako široke,

po njih teka veliko ljudi sem ter tje, derdrá mnogo kočij in vóz za prevažanje ljudi, tramvaji imenovani, ki so zelo napolnjeni z ljudmi. Zato je pa tudi tacih vóz toliko, da imajo po nekterih ulicah kar po sedem tirov vštric samo za tramvaje. Tudi celo železnica piha po širnem mestu, katero po dnevu precej zelo ogreva solnce, po noči pa, ako ni videti luči na nebu, mile lune, razsvetljuje električna luč. Mnogo je dragocenih in dostojnih spominkov po mestu, nedostojnih spominkov po očitnih krajih ni videti; a žali, da je večina spomikov postavljenih najhujšim rovarjem zoper katoliško Cerkev, kakor so Garibaldi, Kavur i. dr. Ti spominki kažejo, da imajo framasoni največi vpliv v tem mestu, zato so si pa tudi izvolili to mesto za svojo terdnjavo ter zalegli celih ednajst lóž svojih. Ni čuda, da se je njihov tovariš ter najhujši sovražnik Avstrije, umerli Košut, tako srečnega čutil ondi. Umerl je ta rovar v svoji vili blizo Turina, obdan od svojih framasonskih tovarišev; pa kakor se sluti, umiral je v veliki razburjenosti ter obupnosti. Tudi judje imajo tu nekaj ognjišča, če tudi se jim ni izteklo vse po volji.

Sredi mesta mislili so si postaviti velikanski spominek. Sozidati so mislili jako visok stolp, ki že v sedanji doveršenosti šterli čez celo mesto, pa judje so ga mislili zidati še više; toda mestni očetje so jim to zabranili ter tisti stolp kupili in ga obernili v mestne namene; imajo pa judje svoj tempelj v družem četertmestji. Pri vseh teh žalostnih novejših napravah, pa se vendar vidi, kako da je še pred nekaj leti kerščanstvo ondi zelo cvetelo. Mesto, ki šteje nad 300.000 prebivalcev, ima 45 očitnih prelepih cerkvá in mnogo krasnih zasebnih kapel. —

Iz prijateljskih naznanil iz Turina imamo vesela sporočila do prijateljev Don-Boskovih naprav ter podpirateljev društva za zgradbo zavetišča in vzgojelišča v Ljubljani, katero se ima po doveršitvi izročiti Don-Boskovim salezijancem. Naznanja se namreč, da so naši mali štirje prihodnji Salezijanci vsi zdravi ter se učijo pridno v popolno zadovoljnost predstojnikov. Upati je, da postanejo kdaj prav čversti sinovi Don-Boskota v prid in blagor naše mladine.

(Dalje nasl.)

Razgled po svetu.

Cesarica na zlati maši. Leta 1709 je mlinarica Magdalena Vedl na neko verbo blizo Purkersdorfa na Nižje-Avstrijskem pribila podobo Matere Božje, z Jezusom Detetom božjim v naročju. To podobo so ljudje zelo častili. Leta 1713 je 94 ljudi te vasi umerlo. Imenovana mlinarica je svojo ohranitev pripisovala češčenju te podobe, in je potem iz hvaležnosti vsako soboto s svojo družino molila ondi sv. rožni venec, kterege so se tudi mimogredoči in prebivalci tistega kraja vdeleževali. Darila je posebno pomnožil Jožef Majer, oskerbnik dunajskega špitala in je potem s tem denarjem napravil leseno kapelo za to podobo. Akoravno je Pasavski konzistorij dal zapreti to kapelo in podobo hraniti deželnemu gozdarju, le vendar soseska ni nehala tam moliti, dokler ni bila zopet podoba javnemu češčenju izročena. Zidali so novo kamenito kapelo, ki je bila tudi posvečena, in v kateri so se tudi sv. maše brale. Nek mlinar je

založil 400 gld. glavnice za vzdrževanje te kapele. Čedalje več romarjev je tje prihajalo, toraj so podobo dne 5. maja 1727 prenesli v farno cerkev, kjer so jo na veliki oltar postavili. Podoba je pod steklom in obdana z zlatim okvirjem, s srebrnimi okraski, ki tehtajo 31 mark, zraven so denarji, ki so bili darovani. V kapeli je pa kopija ali ponatis te podobe, in se ondi 6 maš vsako leto bere. Romarji prihajajo kar v procesijah na to slovečo božjo pot, tudi slavna cesarica Marija Terezija je večkrat tje prišla in Marijo počastila. Dne 12. septembra l. 1799 je ondotni župnik Franc Tobrás Haas obhajal svojo zlato mašo, in tudi je bila ob enem petdesetletnica te čudovite podobe in kapelice v farni cerkvi. Cesarica se je teh dveh lepih slovesnost s hčerama Elizabeto in Marijano (ki ste bili pozneje opatice) in vsim dvornim spremstvom vdeležila. Cerkev je bila kar vsa s tapetami iz cesarskega gradú Schönborna preprežena. Oddelek švicarske cesarske garde varoval je vhod v cerkev, da ni bilo preveč drenja. Govornik bil je prošt Parhamer. Cesarica je sama zlatomašniku veliko zlato svetinjo na vrat obesila. Vsi prebivalci v Purkersdorfu so bili sijajno pogostovani. To je bila lepa, zelo redka slovesnost, ktere ondotni ljudje ne bodo pozabili, pri kateri je slavna in modra cesarica pokazala se varhinjo vere in pobožno kristjano. Kdo izmed nas bi ne bil rad pri taki slovesnosti; kajti mi ne beremo v zgodovini, da bi bil sicer kedaj kak kralj ali kraljica pristen pri taki slovesnosti. — Tukaj še dostavim, da je tudi Marija Antonija, hči cesarice Marije Terezije in poznejša nesrečna kraljica Francoska, obiskala na svojem popotovanju v Pariz tega župnika in si izprosila njegovega blagoslova.

A. K.

V Koloniji je katoliški shod sklenil v 3. seji, da hoče nadškofu Klemenu Avgustu postaviti spominek v nadstoljnici in vdeležiti se o stoletnici obhoda z ondotnimi svetišči. V sredo popoldne tedaj je bila v nadstoljnici velika procesija s svetinjami, ki se ondi hranijo, med drugimi so nesli tudi trupla ss. 3 Kraljev. V večerni seji je gr. Stolberg priporočal družbo sv. Bonifacija in pojasnoval, kako hudo se godí katoličanom, ki živé raztreseni med protestanti. Poslanec dr. Schädler je obdeloval šolsko vprašanje in povdarjal kako zelo potrebno je, da se vse šolstvo preseli zopet na kerščansko in versko podlago.

Misijonsko. (Pismo msgr. Carlassare-ta, apostol. vikarija v vzhodnji Haupè (Kitajsko. *) Naš apostoljski vikarijat obžaloval je pred kratkim smert izredno pridne in zaslužne osebe, katera zasluži po vsi pravici, da se zapiše njeno ime v letnik sv. Detinstva. Katarina Yen (Jen) in njena mlajša sestra Tekla ste živeli že več lét jedino le za Boga, in sta delali neutrudljivo za sv. Detinstvo. Oče teh pobožnih devic umerl je leta 1839 v ječi kot mučenik za sv. vero. Nikolaj Yen in vsa njegova družina je bila zelo znana z blaženim J. Gabrielom Perboar-jem (Perboire), ki je leto pred svojo mučeniško smertjo v On-Cangu pri njih stanoval. Razvidno je torej iz tega, zakaj ste bili ti devici, katerih oče in učitelj sta bila mu-

*) To pismo nam je toliko bolj zanimivo, ker škof Vinc. Carlassare je 19. roznika 1891 tudi v Ljubljani in svojem zapisniku imamo zaznamnjano, da smo mu izročili 100 gld. iz nabirk «Zgodnje Danice», ki imajo namen: «za naj potrebniji misijone.» Namreč: «Škofu misijonarju: Vinc. Epif. Carlassare, Vescovo t. di Madaura, Vicario apost. del Haupè Orient nella Cina — 100 gld. zbirk.»

čenca, tako vnete za sveto stvar, zlasti pa za sv. Detinstvo. Prav nič preveč ne povem, če pravim, da ste obe kerstile nad 10.000 otrok. Tekla še živí in dela neutrudno; pobožna Katarina je pa morala še nekaj lét pred smertjo terpeti silne bolečine na očéh; pozneje je pa popolnoma oslepela, dokler ni čez 80 let stara, mirno v Gospodu zaspala. Misijonar, ki je bil pričujoč pri njeni smerti, in jo je tudi spremil k večnemu pokoju, mi je poročal, da ne le on, temveč tudi kristjani in pagani so komaj spoznali Katarino, tako lepe postale so namreč njene poteze na obrazu, kakor da bi imela komaj kakih 45 lét.

In še nekaj je bilo opaziti posebno čudovitega. Med tem, ko je postalo truplo in tudi leva roka terda in merzla, ostala je desna še popolnoma gorka in upogljiva; žilje na nji so ostale rudeče, kakor ko je bila še živa, in take so ostale do pokopa, kar se je zgodilo potem tretji dan.

Katarina počiva poleg očetovega groba v Yen-Kia-wanu. Bog ji daj večni mir!

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec kimovec (september.)

a) Glavni namen:

Cerkve jutrove dežele.

b) Posebni nameni:

16. **Praznik Matere Božje sedem žal.** Terpljenje sv. Cerkve na Francoskem in Laškem. Novi kulturni boj na Ogerskem.

17. **Rane sv. Frančiška.** Sprava za strašno oskrumbo sv. zakramentov. Prava in serčna pobožnost do presv. Serca.

18. **S. Jožef Kupertinski.** Po brezbožnih zakonskih postavah ponizani narodi. Skupno bojevanje zoper pijanost. Slepí in na očéh bolni.

19. **S. Januvarij.** Oprostitev Evrope od šibe militarizma. Mnogo mladenčev, ki so v nevarnosti gledé vere in nrvstvenosti.

20. **S. Dvstahlj.** Vojaški duhovni in častniki. Izkopanje iz dolgov. Povernitev mirú in ljubezni v mnoge družine.

(Konec nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad, in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Dve bolni osebi za zdravje. — Priporočen mladenec, da bi se pripravil za ss. zakramente. — Neim. gosp. priporoča samega sebe v dober namen. — Za srečo pri domači živinici po priprošnji Naše ljube Gospé, svetnikov Božjih in vernih družbenikov. — Spreobrnjenje nekterih odpadnikov in bogatajcev. — Zedinjenje južnih razkolnikov z materjo sv. Cerkvijo. — Priporočam v molitev k N. lj. Gospej presv. Serca, sv. Antona Padov. in sv. Jožefu starega očeta v neki namen, moža in sebe za dušno in telesno zdravje. Ako bo prošnja uslišana, hočem v «Danici» zahvalo razglasiti. Zaupanje imam toliko večje, ker sem pomoči prepričana; bila sem se pred več leti priporočila in sem zadobila zdravje, za kar bodi večna hvala Bogu in priprošnjam Naše ljube Gospé, svetnikov in molitvi dobrih vernikov!

Zahvale.

Ker sem bila po priprošnji Matere Božje Pompejske in sv. Antona Padovanskega v neki zadevi uslišana po obljubi, se po »Zg. Danici« zahvaliti; spolnujem s tem svojo obljubo in se najserčneje zahvaljujem Materi Božji Pompejski in sv. Ant. Padovanskemu za uslišane prošnje.

Notranjsko, 6. sept. 1894.

N. N.

Listek za raznoterosti.

Prav koristna berila.

I. *Stimmen vom Berge Karmel*. Mesečnik za katoličane. Vrednik je daleč znani, učeni P. Serapijon a S. Andrea. Ta verli list stane samo 1 gld. 12 kr. na leto in ima prav podučne in mične tvarine. Izšel je ravno 12. zvezek, ki obsega: „Stella matutina (pesem). Teresianische Gebetsschule. Von der Gottheit (dalje). Gottheit Christi (dalje). Zur Primiz (pesem). Traum und Wahrheit (od prof. Repič-a). Kennzeichen katholischer Männer. Reisebetrachtungen.“ In še več družega prav zanimivega. Dokončan je tretji letnik in prične se četrti, dobivajo se pa tudi še prejšnji. Nadjamo se, da se nihče ne bo kesal, kateri se naroči na P. Serapijonove „Stimmen vom Berge Karmel.“

II. Dan danes je nekaj tacih ljudi, ki so gerši kakor satan; kajti: „hudobni duh veruje v Boga in se trese pred njim“, poživinjeni burovži pa tudi v Boga ne verujejo. Zato naj imenujemo in priporočimo tukaj še nektare izverstne knjige, ki so zlasti zmožne človeka v veri poterditi. Take so n. pr.:

a) „*Edgar oder: Vom Atheismus zur vollen Wahrheit*.“ Von L. von Hammerstein, Trier 1892. Mislimo, kdor bo na 1. str. prebral oddelček: „Wissen und Glauben,“ da ne bo več knjige na polico djal.

b) *Lebensweisheit in der Tasche*. Von Fr. Albert Maria Weiss O. Pr. Freiburg 1893. Veljá, kar smo rekli o prejšnji.

c) *Leben unseres Herrn Jesus Kristus*. Von E. Le Camus, aus dem Französ. von E. Keppler. Knjiga za popolni in prepričavni poduk. Z lepim in koristnim zemljevidom ob času Jezusovem. Freiburg 1893.

Kdor je slab v veri, naj take knjige prebira, in se bo ozdravil, če ni obseden, — mogoče tudi še, če je obseden.

Ljubljana. (Duhovne vaje.) Kakor so bile une dni duhovne vaje za duhovne, katerih se je vdeležilo 119 duhovnov, potem duhovne vaje za učiteljice, ki se jih je vdeležilo nekacih petdeset; tako so bile te dni v duhovskem semenišču v Ljubljani duhovne vaje za gg. učitelje, katerih se je vdeležilo 36 gospodov iz tega stanú in sicer od starih, iz srednje starosti, pa do naj mlajšega, ki nima še dvajset lét. To je lepo; vsi smo katoličani, ki moramo skupaj držati in pripravljati se za srečno večnost, ker nobeden ne vé, kdaj ga bo Gospod poklical na odgovor, v starosti ali tudi že v mladosti, in ker vsi smo dolžni vse dni življenja Bogu darovati.

Imenovanja. Prof. Fr. Hubad je imenovan za ravnatelja in A. Funtek za glavnega učitelja na učiteljski pripravnici v Ljubljani.

V nedeljo, 16. sept., je na Rožniku ob 9. uri sv. maša s pridigo, za delavce in delavke v ljublj. tabačni tovarni, ki so iz Šentvida nad Ljubljano.

Umerla je 8. t. m. previdena s svetimi zakramenti za umirajoče mnogoznana in posebno pobožna in dobrotna gospá Ana Nollí. Imela je v ponedeljek, 10. t. m. prelép pogreb. Bog ji daj večni mir!

Umerl je 4. t. m. v Mekinah pri Kamniku mnogoznani in skerbni Anton Rihar, doma iz Polhovega Gradca, skerben oče, ki je vseh svojih 5 sinov dajal v šolo, izmed katerih je eden kot duhoven že umerl, 3 pa so še živi v duhovnem pastirstvu naše škofije; eden je pošten uradnik. Star je bil 74 lét. Kakor je bil sam pobožen, tako so tudi gg. sinovi goreči duhovni pastirji; sploh je vsa Riharjeva družina in sorodovina od nekdej v lepem slovezu kerščanske bogoljubnosti. Bog daj pokojnemu večni mir!

Duhovniške spremembe v teržaški škofiji. Častiti g. Josip Zupan, župnik v Rodiku, je imenovan za župnika v Brezovici; čast. gosp. Ivan Slavec, duh. pomočnik pri sv. Antonu star. v Terstu, je imenovan za župnika na Repentabru pri Sežani; gosp. Vinko Dubrovič je nameščen kot duh. pomočnik v Buzetu, in g. J. Rastelli je začasno vpokojen v Piranu.

V duhovsko semenišče mariborsko so dosedaj sprejeti nastopni gospodje: Martin Agrež iz Pišec, Anton Ekar iz Preddvora, Božidar Fermè od sv. Štefana pri Žusemu, Jakob Gašparič od St. Antona v Slov. Goricah, Ivan Ivanec iz Rajhenburga, Ant. Jerovšek iz Slov. Bistrice, Ivan Jurko od Sv. Lovrenca, Anton Kocbek od sv. Ane, Anton Kolarič iz Ptuja, Ivan Končan iz Celja, Franc Krošelj iz Kapele pri Brežicah, Franc Mažir, od sv. Ane, Franc Meško od sv. Tomaža pri Vel. Nedelji, Alojzij Pečar od Maribora, Josip Poplatnik od Vel. Nedelje, Gregor Potokar iz Kamnika, Josip Strašek iz Koprivnice, Franc Trop iz Ormoža in Friderik Vočić iz Maribora.

Velika Pratika

za leto 1895. Na svitlo dala c. kr. kmetijska družba. V založbi J. Blaznikovih naslednikov. Cena 15 soldov. — Razloči se ta gorkega priporočevanja vredna Pratika zlasti s tem, da na čelu vštric koleka ima prav majčkeno, pa razločno podobčico sv. Jožefa, pa med podobščinami lice frančiškanske cerkve v Ljubljani itd.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Msgr. dekan Mat. Kožuh 5 gld. — Gosp. Oroslav Doleneč 10 gld. — Nektare blage roke 3 krone. — V. č. g. vojaški župnik Karol Huth 4 krone. — Iz Preserja 4 krone.

Za sv. Detinstvo: Č. g. Fr. Ferjančič, kaplan v Ternovem, 32 gld. 50 kr. — Gspč. M. Pfeferrejeva 5 gld.

Za sv. Očeta: Iz Kresniške fare po č. g. Kar. Ceme-tu 3 gld. *Zbirke za novo cerkev na Brezjah:* Oseba iz Senožeč, ki prosi Marijo za zdravje, 1 gld. — Zbirka od Neimenovanih 2 gld. 50 kr. s prošnjami za razno pomoč.

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: Neimenovana 1 krono. — Milostni g. st. prošt in zlatomašnik dr. Leon. Klofutar 10 gld.

Za Marijanišče: Iz Preserja 2 gld.

Za brat. S. Rešnj. Telesa: Iz Preserja 1 gld.

Za brat. za duše v vicah: Iz Preserja 1 gld.

Za cerkev Jezusovega prese. Serca v Gorici: Prečast. g. kan. in zl. m. Anton Urbas 1 gld.

Popravek. V zad. listu št. 36 naj se v dopisu Iz Železnikov v 25. versti od spodej beri: »še le 22 let.« (nam. 23 let.)